

Szarvasvadászat

Az ablaküvegek kattantak a keretben, ahogyan ellentartottak a szélnek. A ház felé fúj, majd megfordult és az erdő felé. Olyan volt, mint egy nő keze, mely egy öregember ősz haját cibálja. A fák elhajoltak, majd felegyenesedtek, míg rájuk fújta és lerázta róluk a porhót.

Sötét volt, hideg, és süvítő szél. Tépte és pofozta a tájat.

A vadászház az erdő szélén állt a kelet-európai sötétségben. Egy öregember fát rakott a tűzre odabent. A hasábok ropogtak, szikrák ezrei szálltak fel és világitottak csillagokként a füsttől fekete kéményben, hogy végül elhamvadjanak. Meleg volt odabent, mindenre kisugárzott a vaskályhából.

Az öregember befejezte a tűz megrakását.

„Kitart hajnalig” – gondolta.

Felállt a tűz mellől, az ablak mellett álló durva faasztalhoz ment és leült. Léptei alatt recsegett a padló. Hátradőlt a faszékben, kifújta a levegőt, majd a zsebébe nyúlt. Dohányt vett elő és papírt. Ujjával kicsippentett egy adagot a dohányból, elrendezte a papíron, összesodorta, majd megnyálazta a cigarettát, gyufát vett elő, és rágyújtott. Mélyen leszívta a füstöt és kibámult az ablakon.

„Fázol te is” – mondta magában, gondolatban pedig már az erdő közepe felé járt. Látta maga előtt az öreg, kilövésre kijelölt szarvasbikát a nagy abroncsos agancsaival, riadt, barna gombszemeivel és foltos homlokával, ahogyan topogva rázza le magáról a havat a hidegben, és látszik a lehelete. Tisztán látta a borjak kitágult orrlyukait, ahogyan szélárnyékot keresnek mögötte, míg a hím az egyetlen ellenségük, az ember szagát vizslatja. Az öreg napok óta figyelte a tíz év körüli szarvast és a rudlit az etető körül. Ő döntötte el, hogy, ha már valamelyiknek meg kell most halnia, a legöregebbik haljon meg közülük. Nyáron amúgy is ki kellene lőni, hogy kordában tartsák az állományt.

„Ilyenkor bűn vadászni” – gondolta, és kifújta a füstöt.

A holnapi vadászatra gondolt, a két „roppantul fontos” vendégre, ahogyan a vadásztársaság igazgatója fogalmazott.

Ritkán kereste meg az öreget a házban, tényleg fontosak lehettek neki. „Te amúgy is itt vagy” – mondta az öregnek, miközben végignézte a ház szegényes berendezését. „Nálad jobban pedig senki sem ismeri az erdőt. Válassz ki nekik egy bikát és vidd el őket, a többit intézzük mi.”

Köhögésroham rázta meg az öreget. Hosszasan krákogott, majd a tűzbe pöckölte a cigarettát. A csikk pörögve szállt a levegőben és a parázsra esett, majd kék lánggal elhamvadt.

Felállt az asztaltól, a kandalló melletti polchoz lépett, levett róla egy üveget és nagyot húzott belőle. A roham alábbhagyott a pálinkától. Visszatette az üveget a helyére, majd leült az asztal mögött álló faágyra és lehúzta a csizmá-

ját. „Legalább nem kell lenyugtatózni az állatokat, mint a régi időkben” – gondolta.

Eszébe jutottak a párt szervezte vadászatok fiatal korából: a munkáspárt vezető politikusai orosz PPS-ekkel lőtték halomra a begyógyszerezett állatokat az etetőknél, hogy utána hajnalig iganak a vadászházakban. A legéppisztolyozott állatok véresen vergődtek a földön.

Az ő feladata volt fiatal vadászként megadni nekik a kegyelemlövést, majd eltemetni a tetemüket. A húsvukat nem lehetett megenni. Napokig émelygett egy-egy ilyen pártvadászat után, gyakorlatilag belebetegedett.

Most nem kellett nyugtatót kevernie a szarvasok takarmányába. Ki kell vinnie a két politikust, hogy lóhessenek egy bikát, ennyi a munka. „Megfizethető ár, hogy békén hagyják az embert” – gondolta, bár viszolygott a céltalan öléstől, ami következett. A vadászatban az ölést gyűlölte a legjobban, a szükséges ölést.

Azok közé az öregek közé tartozott, akik nem éreztek felsőbbrendűséget, amikor kilőtték az állatokat. Nem fogta el a vérszomj, nem érezte hatalmasabbnak magát a puskával a kezében.

A csizmáit az ágy mellé rendezte, levette kopott, zöld katonanadrágját és zubonyát, lefeküdt az ágyba.

Kinyúlt, a kezébe vette a kis ezüstszínű rádiót, és bekapcsolta. Szeretett arra elaludni, hogy valaki beszél hozzá. Mindegy volt, hogy mit. Egyedül élt, mióta meghalt a felesége, a gyerekei pedig több száz kilométerre laktak. A világ, amiben éltek, nem volt az ő világa, nem értették már egymást.

Bekapcsolta a rádiót. A házat statikus zörej töltötte meg. Az öreg tekergette egy darabig a keresőt, amíg meg nem találta az állami adót, melynek eléggé erős volt a jele, hogy befogja, végül letette a rádiót maga mellé.

„Tavaly másfél millió migráns érkezett az Európai Unióba. A bevándorlási válság óta több mint háromszázan haltak meg terrortámadásban” – szólt a rádión.

A hirdetési blokk után beszélgetés következett a stúdióban egy biztonsági szakértővel. Arról értekeztek, hogy miért jelent minden migráns „közvetlen fenyegetést” a magyar életmódra.

Az öreg már nem hallott belőle semmit. Nehezen lélegezve aludt az ágyon.

A vadászház előtt várta a két politikust. Ezüstszínű Lexus terepjáróval jöttek. A fagyott föld recsegett a kocsijuk kerekei alatt. Látszott a leheletük a tejszínű tájban.

A kocsi tolatólámpája megvilágította az öreg arcát és a piszkosfehér haját. „Jónapottal” köszönt, mint mindenkinek, majd arra gondolt, jó lenne mielőbb túlesni a dolgon, így hozzátette: „Készen vannak?”

„Készen” – felelte az egyikük, az öreg jól megnézte magának. Magas, patkánypofájú férfi volt, éppen őszülni kezdett. Első osztályú vadásruhában volt, pufidzsekiben. A bakancsa még nem látott sarat. A társa ugyanúgy öltözködött. Havasréti és Hasznos képviselő urak volt a nevük, ezt még egy cédulára írta fel.

„Messze van a les?” – kérdezte Hasznos, de nem nézett az öreg szemébe.

„Olyan húsz perc járásnyira.”

„Nem baj, nem árt ez a kis séta. A hideg ellen meg van nálunk védőital” – mondta Hasznos a társának. Az öreg a vállára vette a puskáját, és elindult be a fák közé. A két férfi követte.

Egy darabig a földúton mentek, majd az öreg bevágott az erdőbe, félrehajtva maga elől a megfagyott cserjéket. A fagyott avar törött minden lépésük alatt, a tar fák ágai tartották az égboltot felettük. Szállingózott a hó. Szélcsend volt, minden mozdulatuk hangját messze vitte a fagyos levegő.

„Hideg van” – mondta Havasréti.

„Az” – felelte Hasznos, és elővette a flaskát a kabátjából. Mindketten ittak. Az öreget nem kínálták meg, ő pedig azon tűnődött, hogy elfogadná-e, ha megkínálják.

„Mekkora bikát választott ki a kilövésre” – fordult az öreg felé Havasréti.

„Egy 120 kilósat.”

„Jó nagy. Nem vén a húsa?”

„Nem. Nagyon szép állat.”

„Érzi vajon, hogy ki fogják lőni?”

„Nem. Az állatok nem érznek ilyesmit.”

Nem ment le a nap, legalábbis nem látták a mozgását. Egyszerűen sötét lett. Csak a porhó világított a lábuk alatt, úgy értek a magasleshez. Felkapaszkodtak és vártak. Az öreg a kabátzsebébe dugta a kezét, és remélte, hogy a szarvasbika megérzi az idegenek szagát, és nem vezeti elő a rudlit.

Fél óra telt el így. A két politikus megitta az összes konyakot.

Az öreg látta meg az imbolygó fényeket először a távolban. Nem szólt, a politikusok maguktól észrevették.

Egy embercsoport tört át a fagyon, kendős nők, gyerekek, pár férfi. Néhánynál zseblámpa volt, a fényük riadtan cikázott a sötétben.

„Mi az?” – kérdezte Hasznos.

Havasréti a vállára vette a puskáját és a távcsőbe nézett.

„Migránsok” – mondta izgatottan. „Ott mennek a migránsok Ausztriába” – mondta és az ujjával mutatta az irányt. Az öreg nem szólt semmit.

„Hol vannak ilyenkor a rendőrök?” – kérdezte Hasznos.

„Sehol.”

„Akkor nekünk kell letartóztatnunk őket.”

„És, ha fegyverük van?”

„Akkor is, ez a hazafias kötelességünk.”

„Szarvasra fizettek az urak” – mondta végül az öreg.

„Megváltozott a terv. Letartóztatjuk azokat a migránsokat” – felelte Havasréti. A vállára vette a puskáját és elkezdett lemászni a magaslesről. Az öreg ment utánuk. A hold fénye körberajzolta a két politikus árnyékát előtte. Nem törődtek az arcukba csapó meztelen ágakkal, hogy a bakancsaikat bemocskolja a sár. Izgatott leheletük füstként tört elő a szájukból. Ragadozók. A vérszagot érző ragadozók vonulnak így.

Az embereket közvetlenül egy tar mező előtt álló cserjésnél érték utol. Kis csoport voltak, tizenkét fő. Batyuba kötött nagy csomagokkal, málhazsákokkal vonultak. Egy férfi ment elől, kék színű overallban, az ő kezében volt zseblámpa. Őt nők követték, két hat év körüli gyerek, kamaszfiúk. Nem vették észre a közelítő fegyvereseket, nem hallották a csörtetésüket a fák között. Havasréti ugrott elő először a fák közül, őt követte Hasznos.

„Megállni!” – kiabálta Havasréti és az emberekre fogta a puskáját. A csoportot

vezető férfi elejtette a kezéből a zseblámpát, a nők sikoltva magukhoz rántották a gyerekeiket. A kicsik sírni kezdtek, a kamaszfiúk rémült tekintettel bámultak a két fegyveresre. Az öreg nem szólt semmit.

„Bitte nicht schiessen” – mondta az idősebb férfi, a menekültek vezetője. Barna arcú, bajszos arab volt a negyvenes éveinek a végén.

„Mit mond?” – kérdezte Hasznos.

„Nem tudom.”

Az idősebb férfi felemelt kézzel megindult a két férfi felé. Havasréti a levegőbe lőtt. A puska dörrenését visszaverték a tar fák. A férfi megdermedt a mozdulatban.

„A földre. Le a földre” – mutatta Havasréti a puskával. Ezt értették. Az arab és a körülötte álló kamaszok térdre ereszkedtek.

„Hányan vannak?” – kérdezte Havasréti.

„Tizenketten” – felelte Hasznos.

„Hová mentek?” – fordult Havasréti az arab felé.

„Ich verstehe Sie nicht.”

„Add ide a telefonod, Tibor, hívjuk fel a rendőröket” – fordult Havasréti Hasznoshoz.

„Bent hagytam a kocsiban.”

„Én is az enyémet.”

„Magának van telefonja?” – fordult az öreg felé Havasréti.

„Nincs.”

„Akkor mit fogunk csinálni?” – kérdezte Hasznos.

„Visszamegyünk a kocsinhoz, kihívjuk a rendőröket, meg szólok a sajtófőnöknek.”

„És addig mi legyen ezekkel?”

„Majd a vadász vigyáz rájuk. Itt van tíz méterre a földút. Idetalálunk a kocsival.”

„Jó” – mondta Hasznos.

„Visszamegyünk a kocsinhoz. Maga addig vigyáz rájuk, rendben?”

Az öreg bólintott.

Mindketten leeresztették a puskáikat.

„You here stay” – mondta Hasznos búcsúzóul. Elindultak a földúton.

Az öreg nem szólt egy szót sem, csak nézte, hogy távolodik a két férfi alakja a holdfényben. Lehúzta a kesztyűjét. Belenyúlt a zsebébe, papírt vett elő és dohányt, megsodort egy cigarettát, majd rágyújtott.

Bámulta a nőkhöz simuló nyöszörgő gyerekeket, a kitágult orrlukaikat és a piszkos arcukat, az idősebb férfi szemében lévő riadtságot. A gímszarvas jutott az eszébe a hidegben, akit a kilövésre választott ki, a mögötte felsorakozó borjak. Azon tűnődött, hol lehet, mert már régen be kellett volna vonulnia az etető környékére, hogy amíg a borjak esznek, őrködjön felettük.

Köhögéshorog rázta meg. Eldobta a cigarettát, majd a csoport vezetőjéhez fordult.

„Wenn Sie sich da vorne durch den Wald schlagen, erreichen Sie nach 10 Kilometern Österreich. Sollte jemand fragen, werd' ich mich nicht erinnern, wo wir uns begegnet sind. Verstehen Sie mir?”

„Ja” – felelte a férfi és felállt a földről.

„Gehen Sie” – mondta, majd megfordult.

Átvágott a fákon, a sáros, fagyott földútra. A földúton megállt, újabb cigaret-tát sodort. Mélyeket lélegezve szívta le a füstöt, bámulta a kihalt sötét tájat, a csillagtalan, tejes égboltot. Húsz percen keresztül sétált, amikor feltűnt a politi-kusok ezüstszerű terepjárója az úton. Elhajtottak az öreg mellett, később vették csak észre. Amikor észrevették, megálltak, és kiszálltak a kocsiból.

„Maga mit keres itt?” – kérdezte Havasréti hitetlenkedve.

„Fáztam. Gondoltam, visszajövök.”

„És a migránsok?”

„Elmentek.”

„Hogy érti, hogy elmentek?”

„Elmentek.”

„És miért nem állította meg őket?”

„Én nem vadászom emberre.”

Havasréti lekapta a válláról a puskát, és ráfogta az öregre. Vörös volt a feje. Hosszú másodpercekig tartotta az öregre a fegyvert, végül leengedte.

„Ezért tönkreteszem, kirúgatom.”

„Ahogyan gondolja.”

Az öreg elindult a ház felé. A két férfi még üvöltözött felé egy darabig, majd visszaszálltak a kocsiba. Majdnem elütötték, amikor elhúztak mellette a föld-úton.

Az öreg akkor indult tovább, amikor már nem hallotta a kocsi hangját.

Egy órán keresztül gyalogolt. A bakancsa átnedvesedett a jégtől. Feltámadt a szél. A Schnéberg felől fújt, felkapta és vitte a porhavat, dühöngve kiabált a fák felett. Az öreg lépései alatt ropogott a föld. Már nem dohányzott, a kezét a kabát-ja zsebébe dugta, és belehajolt a szembe fújó szélbe. Úgy ment ott, mintha ellentartana neki, mint aki ellen tudna tartani.

Először az erdő széle tűnt fel, majd a vadászház alakja. Végül ki tudta venni a ház megfeketedett deszkáit, a rozsdás zöld vasajtót az oldalán. Sötét volt oda-bent, az ablakokon nem szűrődött ki semmi fény.

Hosszasan próbálta az ajtóba illeszteni a vaskulcsot. El voltak gémberedve az ujjai, nem érzett velük semmit. A szája elé tette őket és rájuk lehelt. A melegtől sajogni kezdtek – fájdalommal tért vissza az élet beléjük. Az ajtó nyikorogva tá-rult ki. Hideg volt odabent, érezni lehetett az elhamvadt tűz nehéz szagát. Behúzta maga után az ajtót, majd felemelte az asztalon heverő gyufát és begyűj-totta a szögre akasztott viharlámpást. A kanóc sercegett, majd lángra kapott. Ahogyan visszazárta, a lámpásból kiáradt a petróleum szaga.

„Mindjárt meleg lesz” – gondolta az öreg és a vaskályhához lépett. A kályha mellett újságpapírok álltak halomban. Felemelt egyet, letépett belőle és össze-gyúrta az oldalt, majd betette a kályhába, világos hasadékfát tett rá és meggyűj-totta. Kék lángnyelvek csaptak ki a papírból, majd narancsszínre váltak, ahogyan belekaptak a fába. Megbabonázva bámulta a lángokat.

„Most mi lesz?” – jutott az eszébe, ez zökkenetette ki. Nagyobb hasábokat ra-kott a tűzre és felállt. Levette a kabátját, a polchoz lépett és meghúzta a pálinkás-

üveget. „Mindjárt meleg lesz, no” – mondta ki hangosan. Visszatette az üveget a polcra, kigombolta a kabátját és a faasztalra tette. Leült. Hallgatta a fahasábok pattogását, a szél füttyülését odakint. Cigaretta sodort és rágyújtott.

A felesége jutott az eszébe, hogy mennyire gyűlölte a füstöt, amíg élt. A gyerekei, mind-mind a külön világukban, ahová tulajdonképpen nincs átjárás. Megszűnt a zsidóság a tagjaiban, a testét átjárta a meleg.

Hangos recsegést halott odakintről, valami mozgott a fagyott cserjésben. Az ablakhoz lépett.

Hosszú másodpercekig tartott, amíg a kinti sötétséghez idomult a szeme, mire a havon kívül ki tudott venni mást is odakint.

Végül meglátta a földút közepén álló szarvasbikát. Hatalmas, abroncsos agancsai az ég felé mutattak, nagy orrlyukaiból füstként tört elő a forró levegő. Az állat gyorsan lélegzett, hatalmas teste megfeszült a hold fényében. Az öreg azonnal felismerte, hogy ezt jelölte ki a kilövésre.

„Na mi van, jöttél köszönni?” – morogta maga elé, de köhögéshullám rázta meg, a szája elé kellett tennie a kezét. Mire újra felnézett, a szarvasbika már nem volt sehhol. A cserjés recsegése jelezte csak, hogy a rudli átkelt a földúton.

Felállt az ablaktól. Levette a bakancsát, majd a nadrágját és letette az ágy mellé. A kezébe vette a rádiót és bekapcsolta, majd visszatette a földre és befeküdt az ágyba. Komolyzene szólt a rádióban, zongoraverseny. Az öreg azonban nem hallott belőle semmit. Nehezen lélegezve aludt az ágyon.